

Civilutskottets betänkande

1981/82:40

om vissa anslag såvitt avser kommundepartementets verksamhetsområde (prop. 1981/82:100)

FEMTONDE HUVUDTITELN

1. Propositionerna

Regeringen har i *proposition 1981/82:100 bilaga 18* (kommundepartementet) under A1-A3 (s. 10-11), B1-B3 (s. 12-83 och 88) och D1-D4 (s. 105-111) föreslagit riksdagen att för budgetåret 1982/83 anvisa

1. till Kommundepartementet ett förslagsanslag av 11 099 000 kr.,
2. till Kommittéer m.m. ett reservationsanslag av 7 500 000 kr.,
3. till Extra utgifter ett reservationsanslag av 175 000 kr.,
4. till Länsstyrelserna ett förslagsanslag av 1 668 486 000 kr.,
5. till Lokala skattemyndigheterna ett förslagsanslag av 642 887 000 kr.,
6. till Kronofogemyndigheterna ett förslagsanslag av 477 544 000 kr.,
7. till Statens Brandnämnd ett förslagsanslag av 15 412 000 kr.,
8. till Beredskap för oljebekämpning till havs m. m. ett förslagsanslag av 15 718 000 kr.,
9. till Ersättning för verksamhet vid räddningstjänst m. m. ett förslagsanslag av 5 155 000 kr.,
10. till Strandbekämpningsbåtar ett reservationsanslag av 1 800 000 kr.

Regeringen har vidare i *proposition 1981/82:102 bilaga 11* om säkerhets- och försvarspolitiken samt totalförsvarets fortsatta utveckling såvitt nu är ifråga föreslagit riksdagen att med ändring av vad i proposition 1981/82:100 bilaga 18 föreslagits till Länsstyrelserna för budgetåret 1982/83 anvisa ett förslagsanslag av 1 672 486 000 kr.

2. Motionerna m. m.

Utskottet har i detta sammanhang behandlat motionerna 1981/82:

250 av Per Olof Håkansson m. fl. (s) vari hemställs att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna behovet av regler för underhåll av brandsläckare i enlighet med vad som anges i motionen,

282 av Märta Fredrikson och Kjell Mattsson (båda c) vari hemställs

1. att riksdagen hos regeringen hemställer om att skyndsamma åtgärder vidtas för att få till stånd obligatorisk rapporteringsskyldighet för fartyg i enlighet med vad som ovan anförts,

2. att riksdagen begär att regeringen intensifierar frågan om samarbete med samtliga nordiska länder,

290 av Per Olof Håkansson m. fl. (s) vari hemställs att riksdagen ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om brandsyn på offentliga lokaler m. m.,

463 av Göte Jonsson (m) vari hemställs

1. att riksdagen med upphävande av sitt tidigare fattade beslut beslutar att statsbidrag inte skall utgå till kommuner som beslutar tillämpa lagen om medborgarvittnen, samt

2. att riksdagen i förhållande till regeringens förslag minskar anslaget till länsstyrelserna med 1 milj. kr. för budgetåret 1982/83,

1550 av Rolf Dahlberg m. fl. (m) vari hemställs att riksdagen till Länsstyrelserna för budgetåret 1982/83 anvisar ett anslag av 1 634 486 000 kr., ett i förhållande till regeringens förslag minskat anslag med 34 000 000 kr.,

1554 av Christer Eirefelt m. fl. (fp. s, m, c) vari hemställs att riksdagen beslutar att som sin mening ge regeringen till känna vad som har anförts i motionen om beredskapsplaneringen i Hallands län.

1563 av Per Petersson m. fl. (m) vari hemställs att riksdagen uttalar att besparingarna vid länsstyrelserna med högst 2 % per år skall drabba länsstyrelsernas försvarsenheter under planeringsperioden 1982/83 – 1986/87,

1584 av Lars Werner m. fl. (vpk) vari såvitt nu är i fråga – med hänvisning till motiveringen i motion 1981/82:1578 – hemställs

2. att riksdagen beslutar att anslaget enligt bil. 18 till proposition 1981/82:100 Kommundepartementet under punkt B3 Kronofogdemyndigheterna ökas med 6 000 000 kr. utöver regeringens förslag,

3. att riksdagen beslutar att anslaget enligt bil. 18 till proposition 1981/82:100 Kommundepartementet under punkt B2 Lokala skattemyndigheterna ökas med 34 000 000 kr. utöver regeringens förslag,

1996 av Birger Rosqvist (s) och Åke Wictorsson (s) vari hemställs att riksdagen beslutar att hos regeringen begära initiativ syftande till försöksverksamhet med utnyttjande av allmänflyget för spaning i samband med sjöräddningsuppdrag i främsta hand inriktad på fritidsbåttrafiken,

1997 av Birger Rosqvist (s) och Jan Bergquist (s) vari hemställs att riksdagen beslutar uttala att staten bör ansvara för lagstadgad sjösäkerhetsutbildning och att utbildningen skall anordnas av högskolan i enlighet med vad som anförts i motionen,

2000 av Sten-Ove Sundström m. fl. (s) vari hemställs att riksdagen hos regeringen begär att åtgärder vidtas för att en permanent ambulanshelikopter verksamhet kommer till stånd i Norrbottens län,

2002 av Ewert Svensson (s) vari hemställs

1. att riksdagen avslår regeringens förslag under anslaget B1 Länsstyrelserna om besparingar inom försvarsenheterna motsvarande 8 000 000 kr.,

2. att riksdagen i skrivelse till regeringen hemställer om direktiv till länsstyrelserna att försvarsenheterna undantas från de besparingar om två procent som förutsatts vid anslagsberäkningen,

2015 av Olof Palme m. fl. (s) vari – med hänvisning till motiveringen i motion 1981/82:2012 – hemställs att riksdagen beslutar att

1. till Länsstyrelserna för budgetåret 1982/83 under femtonde huvudtiteln utöver i proposition 1981/82:100 bil. 18 föreslaget förslagsanslag anvisa ytterligare 3 000 000 kr.,

2. till Lokala skattemyndigheterna för budgetåret 1982/83 under femtonde huvudtiteln utöver i propositionen 1981/82:100 bil. 18 föreslaget förslagsanslag anvisa ytterligare 7 000 000 kr.,

2079 av Åke Polstam (c) och Stig Josefson (c) vari – med hänvisning till motiveringen i motion 1981/82:859 – hemställs att riksdagen hos regeringen begär en utredning om inrättande av ”lokala samhällsmyndigheter” i enlighet med vad i sistnämnda motion anförts.

Kronofogemyndigheten i Stockholm har i skrivelse till utskottet den 7 april 1982 tagit upp frågan om medelsbehovet för myndigheten.

3. Yttranden

Civilutskottet har berett skatteutskottet tillfälle att yttra sig över motionerna 1981/82:1584 yrkandena 2 och 3 och 2015, samt försvarsutskottet tillfälle att yttra sig över motionerna 1981/82:1554, 1563 och 2002. De båda yttrandena bifogas detta betänkande som bilagor. Försvarsutskottet har beslutat att till civilutskottet överlämna förslaget i proposition 1981/82:102 om anslag till länsstyrelserna.

4. Kompletterande uppgifter

Anslaget till länsstyrelserna har i budgetpropositionen beräknats till 1 668 486 000 kr.

Beräkningen utgår bl. a. från ett pris- och löneomräknat anslag för budgetåret 1981/82 minskat med 2 %.

Dessutom utgår beräkningen – utöver den ovan nämnda generella minskningen – från besparingar om 14,4 milj. kr. enligt följande:

	Milj. kr.
1. Besparingar avseende vissa medel som anvisats för samhällsinformation, kulturminnesvård samt för viss utbildning hos länsstyrelsernas organisationsnämnd	2,4
2. Ändringar i körkortsregistret	1,0
3. Ändringar i alkohollagstiftningen	0,5
4. Ändringar avseende utländska förvärv av fast egendom	0,5
5. Ändringar avseende anmälan om svenskt medborgarskap	0,5
6. Verkställighet enligt utlänningslagen prop. 1981/82:146 (propositionen kommer att behandlas av riksdagen under hösten 1982)	0,5
7. Vissa yrkestrafikfrågor, prop. 1981/82:78, TU 30	0,5
8. Minskad arbetsbelastning på biträdestjänsterna vid länsveterinärorganisationen prop. 1981/82:122, JoU 31	0,5
9. Förenklingar och omprioriteringar vid försvarsenheterna (förslaget framfört i avvaktan på prop. 1981/82:102 bil. 11 om säkerhets- och försvarspolitikerna samt totalförsvarets fortsatta utveckling)	8,0

 14,4

I budgetpropositionen anförs att möjligheterna att förverkliga besparingarna är beroende av ändringar i föreskrifter och författningar som tillhör andra departementens verksamhetsområden samt att vissa av besparingarna kräver riksdagens medverkan. De ändringar som är nödvändiga för att besparingarna under 2-6 skall kunna förverkligas kommer inte att genomföras i sådan tid att besparingarna blir aktuella under nästa budgetår.

Förslaget under 2 kommer troligen att kunna genomföras först under våren/sommaren 1983.

Förändringarna under 3-5 förutsätter lagändringar. Riksdagen har inte förelagts förslag om de ändringar som är nödvändiga för att besparingarna skall kunna genomföras under budgetåret 1982/83.

Propositionen som angivits under 6 kommer att behandlas av riksdagen under hösten 1982. Det är därför inte möjligt att, i detta sammanhang, bedöma om den förordade besparingen om 0,5 milj. kr. kan förverkligas.

Beträffande förslaget under 9 har kommunministern i proposition 1981/82:102 bil. 11 förordat att besparingen bör bestämmas till 4 milj. kr.

Med utgångspunkt från vad i budgetpropositionen och i vissa övriga propositioner förordats och föreslagits kan besparingarna under 1-9 ovan nu anges till 7,4 milj. kr. (= 2,4 + 0,5 + 0,5 + 4,0) eftersom endast förslagen

under 1 samt 7-9 kan förverkligas och förslaget under 9 endast delvis. Detta innebär att anslaget – utifrån regeringens angivna beräkningsgrunder – bör räknas upp med 7,0 milj. kr. (14,4 – 7,4).

Utöver de ovan nämnda besparingarna har i budgetpropositionen föreslagits besparingar inom priskontoren om 3 milj. kr. Förslaget har utgått från indragning av ca en tjänst per län. Vid priskontoren finns förutom 54 extra ordinarie tjänster även tjänster för 21 extra prisassistenter. Tidigare och även under innevarande budgetår har medel för dessa extra tjänster tillgodosetts genom överskridande av länsstyrelseanslaget. En eventuell indragning av medel för just dessa extra tjänster innebär med den anslagsteknik som hittills tillämpats formellt ingen anslagsförändring men väl en besparing. Ett riksdagens beslut om att den i budgetpropositionen föreslagna besparingen avseende priskontorens verksamhet skall avse en indragning av de extra prisassistenttjänsterna innebär sålunda att länsstyrelseanslaget formellt måste ökas med 3 milj. kr. i förhållande till förslaget i budgetpropositionen. En reell besparing av samma omfattning inträffar under nästa budgetår genom att något behov av överskridande för medel till extra prisassistenter då inte behövs.

Riksdagen har vidare på förslag av jordbruksutskottet (JoU 1981/82:31) förordat att en tjänst inrättas i form av en ny veterinärtjänst vid länsstyrelsen i Skaraborgs län. Jordbruksutskottet har förutsatt att civilutskottet beaktar anslagsfrågan vid beräkning av anslaget till länsstyrelserna. Enligt vad jordbruksutskottet erfarit motsvarar kostnaderna för den förordade tjänsten ca 180 000 kr.

Sammanfattningsvis bör anslaget till länsstyrelserna – med utgångspunkt från vad ovan antagits – räknas upp med 10,18 milj. kr. (7,0 + 3,0 + 0,18) i förhållande till förslaget i budgetpropositionen. Anslaget som i denna proposition beräknats till 1 668 486 000 kr. skulle med hänvisning till det ovan anförda behöva räknas upp till 1 678 666 000 kr.

5. Utskottet

5.1 Kommundepartementet m. m.

Vad i budgetpropositionen (prop. 1981/82:100 bil. 18 s. 10-11) föreslagits om anslag till kommundepartementet, kommittéer m. m. samt till extra utgifter tillstyrks av utskottet.

5.2 Länsstyrelserna

Utskottet har ingen erinran mot den generella besparingen om 2 % avseende anslaget till länsstyrelserna för nästa budgetår.

Som framgått ovan (avsnitt 4) har i budgetpropositionen föreslagits att anslaget till länsstyrelserna för nästa budgetår bör utgå från ett pris- och löneomräknat anslag för budgetåret 1981/82 minskat med 2 %. Dessutom har i budgetpropositionen och i proposition 1981/82:102 om försvarspolitiken m. m. föreslagits besparingar därutöver.

Som även framgått ovan förutsätter vissa av besparingarna ändringar i föreskrifter och författningar medan andra föreslagna besparingar, för att kunna genomföras, kräver riksdagens medverkan.

De av regeringen föreslagna besparingarna om 14,4 milj. kr. kommer endast delvis att kunna genomföras under nästa budgetår. Av den av utskottet redovisade sammanställningen framgår att anslaget till länsstyrelserna bör räknas upp med 10,18 milj. kr. jämfört med förslaget i budgetpropositionen. Utskottet föreslår att så sker. Därvid har utskottet utgått från att besparingarna inom priskontoren förverkligas genom att medel för tjänster för 21 extra prisassistenter dras in i och med utgången av budgetåret 1981/82. Utskottet har vidare beräknat 180 000 kr. för en veterinärtjänst vid länsstyrelsen i Skaraborgs län fr. o m. budgetåret 1982/83 i enlighet med riksdagens beslut på förslag av jordbruksutskottet (JoU 1981/82:31).

Utskottet behandlar nedan frågan om hur den för försvarsenheterna föreslagna besparingen om 4 milj. kr. bör genomföras.

I budgetpropositionen samt i proposition 1981/82:102 om försvarspolitiken m. m. behandlas som framgått ovan anslaget till länsstyrelserna, i den senare propositionen med utgångspunkt från i propositionen minskade uppgifter för länsstyrelsernas försvarsenheter. Dessa minskade arbetsuppgifter anges främst bero på att kommunerna föreslås få ansvaret för att leda civilförsvarsverksamheten på lokal nivå samt att ett föreslaget planeringssystem kommer att leda till minskad arbetsbelastning på enheterna. I budgetpropositionen togs – i avvaktan på propositionen om försvarspolitiken m. m. – upp en preliminär besparing på 8 milj. kr. för försvarsenheterna under budgetåret 1982/83. Sedermera har i proposition 1981/82:102 förordats att besparingen bestäms till 4 milj. kr.

I detta sammanhang vill utskottet erinra om att - utöver denna besparing - beräkningen av länsstyrelseanslaget, och sålunda även beträffande försvarsenheterna utgått från ett pris- och löneomräknat anslag för budgetåret 1982/83 minskat med 2 %.

Frågan om medel till försvarsenheterna har även tagits upp i tre motioner. I motion 1563 (m) föreslås riksdagen uttala att besparingarna vid länsstyrelsernas försvarsenheter årligen skall vara högst 2 % under planeringsperioden 1982/83 - 1986/87. Syftet i motion 2002 (s) är att riksdagen avslår regeringens förslag i budgetpropositionen om besparingar om 8 milj. kr. avseende försvarsenheterna samt att riksdagen inte heller godtar den generella minskningen med 2 % för nästa budgetår. I motion 1554 (fp, s, m, c) tas upp frågan om beredskapsplanläggningen vid länsstyrelsen i Hallands län.

Motionärerna anför att det inte syns rimligt att i budgetpropositionen föreslagna nedskärningar av försvarsenheternas resurser skall drabba länen likformigt utan att hänsyn måste tas t. ex. till de extra arbetsuppgifter som föreligger i kärnkraftslänen. Enligt deras uppfattning är det därför angeläget att effekterna för försvarsenheterna av 1982 års försvarsbeslut utvärderas. De i budgetpropositionen föreslagna besparingarna anges medföra för länsstyrelsen i Hallands län ytterligare obalans mellan uppgifter och resurser.

Försvarsutskottet har yttrat sig över vad i propositionerna och motionerna anförts om besparingarna vid försvarsenheterna och därvid bl. a. anført att de av kommunministern åberopade förändringarna kommer att skapa utrymme för besparingar inom enheterna. Försvarsutskottet föreslår dock att den i försvarspropositionen förordade besparingen på 4 milj. kr. inom enheterna skall slås ut på länsstyrelsernas verksamhet så att försvarsenheterna liksom övriga enheter endast kommer att beröras marginellt av den nu diskuterade besparingen. Försvarsutskottet accepterar att den generella minskningen med 2 % genomförs även för försvarsenheterna.

Även i en avvikande mening (c, fp) till försvarsutskottets yttrande anføres att de av kommunministern åberopade förändringarna kommer att skapa utrymme för besparingar inom försvarsenheterna, besparingar som genom målmedvetna insatser av centrala försvarsmyndigheter bör kunna ske redan nästa budgetår. Den avsedda besparingen anges dock kunna komma att orsaka problem för vissa delar av försvarsenheternas verksamhet. Slutligen anføres i den avvikande meningen att avvägningen mellan olika besparingsförslag lämpligen bör göras av civilutskottet.

Utskottet ansluter sig till vad försvarsutskottet anført om att de förändringar som åberopas av kommunministern i proposition 1981/82:102 kommer att skapa utrymme för besparingar inom försvarsenheterna. Civilutskottet, som godtar vad i denna proposition anført om storleken av besparingarna avseende försvarsenheterna, är inte berett förorda att delar eller hela besparingen skall gå ut över annan verksamhet vid länsstyrelserna. Vad utskottet nu anført innebär sålunda att vid försvarsenheterna för nästa budgetår, utöver den generella minskningen med 2 %, skall beräknas en besparing om ytterligare 4 milj. kr. Utskottet förutsätter därvid att hänsyn tas t. ex. till att extra arbetsuppgifter föreligger i de län till vilka kärnkraftsverk lokaliserats. Med det anförda avstyrker utskottet bifall till motionerna 1554 (fp, s, m, c), 1563 (m) och 2002 (s). Anslagsfrågan behandlas nedan.

I två motioner – 463 (m) och 1550 (m) – har tagits upp ytterligare förslag till besparingar.

I den förstnämnda motionen föreslås att riksdagen upphäver sitt under våren 1981 fattade beslut om att statsbidrag skall utgå till kommuner som beslutar tillämpa lagen om medborgarvittnen samt att anslaget till länsstyrelserna som en följd därav bör minskas med 1 milj. kr.

Motionären anför att det helt må ankomma på kommunerna att besluta

huruvida lagen (1981:324) om medborgarvittnen skall tillämpas eller inte. Av statsfinansiella skäl skall enligt hans uppfattning statsbidrag inte utgå för verksamheten.

Lagen (1981:324) om medborgarvittnen ger kommuner en rätt men inte skyldighet att utse medborgarvittnen. Det har inte satts i fråga att denna ordning skulle ändras. Kommun har således redan f. n. möjlighet att besluta om lagen skall tillämpas. Vad i motionen anförts är därför tillgodosett. Utskottet har ingen annan uppfattning i frågan än motionären. Däremot kan utskottet inte dela den i motionen framförda synpunkten att riksdagen skall upphäva sitt beslut från förra året om att verksamheten med medborgarvittnen inom Stockholms, Göteborgs och Malmö polisdistrikt inte skall kunna finansieras genom statsbidrag. Riksdagen, som uttalat sig om betydelsen av verksamheten, finner det inte rimligt att de förbättrade ekonomiska förutsättningarna för denna verksamhet som 1981 års beslut innebar för vissa polisdistrikt åter skulle försämrats genom uteblivet statsbidrag. Utskottet anser det dessutom betydelsefullt att riksdagen inte alltför ofta ändrar förutsättningarna för den nu aktuella verksamheten. Ett beslut enligt förslaget i motionen skulle kunna medföra att så sker. Med det anförda avstyrker utskottet bifall till motion 463 (m) i motsvarande del.

I motion 1550 (m) förs fram förslag om ytterligare besparingar. Motionärerna anför att verksamheten inom många områden avseende länsstyrelsernas arbetsuppgifter ligger fast under lång tid. Det måste dock enligt deras uppfattning vara möjligt att anpassa inriktning och resurser efter de skiftande förhållanden som kan uppstå. Budgetunderskottets storlek gör det dessutom angeläget att noga pröva varje utgift. I motionen framförda förslag anges innebära besparingar om 39 milj. kr. fr. o. m. budgetåret 1982/83.

Utskottet, som delar motionärernas uppfattning om behovet av omprövning av verksamheten vid länsstyrelserna har ovan accepterat besparingsförslag som i vissa fall innebär att arbetet vid länsstyrelserna kommer att ges en delvis ny inriktning. Beträffande de i motionen framförda konkreta besparingsförslagen vill utskottet anföra följande.

Motionärerna anser att de återstående uppgifterna avseende arbetet med den fysiska riksplaneringen (FRP) inom länsstyrelserna är av den omfattningen att en utgiftsminskning med 3 milj. kr. kan genomföras. Riksdagen behandlade våren 1981 en proposition om fortsatt fysiska riksplanering (prop. 1980/81:183). Beträffande rollfördelningen för de organ som skall medverka i arbetet med den fortsatta fysiska riksplaneringen anslöt sig civilutskottet enhälligt (CU 1980/81:39) till vad föredraganden – statsrådet Danell – anförde om rollfördelningen. Beträffande länsstyrelsernas medverkan i detta arbete anfördes i propositionen (s. 14) följande.

Under arbetet med att fullfölja beslutade riktlinjer för hushållning med mark och vatten har länsstyrelserna gjort sammanställningar av bl. a. kommunernas översiktliga planer och andra åtgärder med anledning av statsmakternas riktlinjer. Även fortsättningsvis behövs sådana sammanställningar som underlag för att följa upp hur den fysiska riksplaneringens

intentioner fullföljs i den kommunala planeringen. Sammanställningarna bör som hittills göras med ledning av tekniska anvisningar som utarbetas av planverket i samråd med i första hand länsstyrelserna. Länsstyrelserna torde bl. a. för egna samordningsuppgifter m. m. även i fortsättningen ha behov av liknande sammanställningar, varför det är lämpligt att länsstyrelserna överväger möjligheterna att löpande hålla ett underlag för dessa aktuellt. Jag bedömer att länsstyrelsernas fortlöpande samråd med kommuner och berörda statliga myndigheter ger tillräckligt underlag för dessa sammanställningar. Ambitionsnivån får självfallet rättas efter tillgängliga resurser vid länsstyrelserna och berörda myndigheter.

Arbetet med FRP är ännu inte avslutat. Även om det numera har en annan inriktning än tidigare kan utskottet inte dela motionärernas uppfattning om att några bärande motiv inte finns för att även i fortsättningen anvisa resurser till denna verksamhet på länsstyrelsenivå. Den i motionen, i detta sammanhang, förordade besparingen innebär ungefärligen en minskning av en tjänsteman per länsstyrelse. Om besparingen genomförs skulle stora delar av det pågående FRP-arbetet i stort sett omöjliggöras. Utskottet vidhåller sin tidigare uppfattning i frågan och finner inte anledning föreslå riksdagen ompröva den rollfördelning avseende FRP som regeringen tidigare på förslag av statsrådet Danell förelagt riksdagen.

Motionärerna anför vidare att antalet fastställda stads- och byggnadsplaner minskat liksom antalet besvärssärenden inom plan- och byggsektorn. Detta anges medföra att belastningen på länsstyrelsernas plan- och lantmäterienheter minskat. Genom bl. a. slopad fastställelseprövning anger motionärerna att besparingar kan göras. En utgiftsminskning med 12 milj. kr. föreslås. Den i motionen förordade besparingen innebär en minskning med ca 4 tjänstemän per län.

Frågan om fastställelse av planer behandlas i det pågående arbetet med en ny plan- och bygglag. Enligt nu gällande lagstiftning ankommer det på länsstyrelserna att handha fastställelseprövningen. Förslaget i motionen utgår bl. a. från att denna uppgift för länsstyrelsernas del skulle upphöra. En så relativt genomgripande förändring måste föregås av betydligt grundligare överväganden än de som synes legat bakom förslaget i motionen. Enligt utskottets uppfattning får frågan behandlas inom ramen för det pågående arbetet med en ny plan- och bygglag. Om förslaget i motionen skall kunna genomföras krävs ändringar i byggnadslagstiftningen. Några förslag till lagändringar läggs emellertid inte fram i motionen.

Utskottet har ovan bl. a. förordat att en besparing om 3 milj. kr. genomförs avseende länsstyrelsernas priskontor. I den nu behandlade motionen föreslås en ytterligare besparing om 15 milj. kr. Härigenom skulle priskontorens verksamhet avvecklas. Utskottet kan inte heller tillstyrka detta förslag, ett förslag som skulle innebära en minskad prisövervakning och som därmed otvivelaktigt skulle kunna få negativa effekter för konsumenterna. Utskottet kan inte dela motionärernas uppfattning om att det är tveksamt om priskontoren fyller någon funktion. I vart fall lämnas i motionen

inga bärande sakliga motiv för en sådan inställning. Förslaget utgår däremot från motionärernas uppfattning om att statsbudgeten bör förstärkas utöver vad i budgetpropositionen förordats och att det mot denna bakgrund är nödvändigt att föra fram även besparingsförslag som, om de genomfördes, skulle få mycket negativa konsekvenser för allmänheten och inte minst för dem som är i hög grad beroende av en så stabil och återhållsam prisutveckling som möjligt. Utskottet avstyrker med det nu anförda vad i motion 1550 (m) anförts om priskontorens verksamhet.

I motionen förs fram ett förslag om indragning av tjänster som hemkonsulenter vid länsstyrelserna. Besparingen av förslaget har av motionärerna beräknats till 5 milj. kr. Utskottet behandlade hösten 1981 (CU 1981/82:3) ett liknande förslag och anförde, med hänsyn till pågående överväganden inom det konsumentpolitiska området, att resultatet av vissa överväganden borde avvaktas innan ställning tas till eventuella indragningar. Dessa överväganden som nu har slutförts redovisas i budgetpropositionen (bil. 14, s. 60-63) i anslutning till förslag om anslag till konsumentverket. Beträffande hemkonsulenternas arbete anför handelsministern bl. a. att detta arbete utgör ett betydelsefullt komplement till den kommunala konsumentverksamheten särskilt i län där den lokala konsumentrådgivningen ännu är bristfällig. Utskottet som delar denna uppfattning är inte berett tillstyrka motion 1550 (m) i motsvarande del.

En i motionen föreslagen minskad kungörelseannonsering beräknas ge besparingar om 4 milj. kr. Utskottet finner inte tillräcklig anledning frångå förslaget i budgetpropositionen om kungörelseannonsering. Delyrkandet i motion 1550 (m) avstyrks.

Det ovan anförda innebär sammanfattningsvis att civilutskottet inte till någon del kan ställa sig bakom förslagen i motionen om besparingar avseende länsstyrelserna. Anslagsfrågan behandlas vidare nedan.

I motion 2015 (s) yrkande 1 föreslås riksdagen anvisa ytterligare 3 milj. kr. på länsstyrelseanslaget avseende skatteavdelningarna. De ökade resurserna avses användas för offensiv arbetsgivarkontroll.

Motiveringen till yrkandet återfinns i motion 2012 (s). I denna motion erinras om att ett (s)-förslag med samma innebörd som det nu aktuella fördes fram i en motion under allmänna motionstiden 1981. Detta förslag avslogs av riksdagen.

Beträffande resurserna till länsstyrelsernas skatteavdelningar förordas i budgetpropositionen att avdelningarna för nästa budgetår förstärks med 35 handläggare vid mervärdeskatteenheterna. Denna tillkommande resurs avses inledningsvis användas för kontroll av investeringsavdrag för inventarier samt därefter i mervärdeskatteenheternas övriga kontrollverksamhet. Vidare föreslås att 1,9 milj. kr. temporärt skall kunna användas för tillfällig arbetskraft vid enheterna. Dessutom förordar kommunministern att 5 milj. kr. skall tillföras enheterna för förstärkning av kontrollverksamheten inom enheterna. Slutligen föreslås i budgetpropositionen ett medelstillskott av 10

milj. kr. i syfte att förstärka personalresurserna för kvalificerad revision. Denna förstärkning anses ge bättre möjligheter att biträda i kampen mot ekonomisk brottslighet.

Kommunministern påpekar att en rationaliseringsvinst uppkommit genom den nya uppbördsorganisationen och att denna vinst, för budgetåret 1982/83 ca 10 milj. kr., kan finansiera en stor del av de ytterligare insatser som föreslås för att förstärka skattekontrollen för detta budgetår.

Det torde råda enighet om att myndigheterna bör erhålla resurser som gör det möjligt att uppnå en bättre skattekontroll. Utskottet delar den i årets budgetproposition (bil. 11 s. 80) framförda uppfattningen att de resurser som finns inom skatteväsendet i ännu högre grad än hittills bör inriktas mot de väsentliga skatteundandragandena samt att i rådande statsfinansiella läge skatteförvaltningen måste utsättas för en mycket strikt budgetprövning. Detta anges innebära att organisationen inte inom överskådlig framtid kan tillföras några mera betydande resurser. Skatteutskottet har i ett yttrande till civilutskottet givit uttryck för samma uppfattning som förs fram i budgetpropositionen. Liksom skatteutskottet anser civilutskottet förslagen i budgetpropositionen väl avvägda. Motionen 2015 (s) yrkande 1 i motsvarande del avstyrks med hänvisning till det anförda.

Beträffande frågan om anslag till länsstyrelserna för nästa budgetår gör utskottet följande sammanfattande bedömning.

Utskottet har ovan under vissa förutsättningar (se avsnitt 4) ansett att anslaget till länsstyrelserna för nästa budgetår bör beräknas till 1 678 666 000 kr. Eftersom utskottet ovan avstyrkt samtliga motionsyrkanden om en annorlunda anslagsberäkning bör anslaget tas upp enligt beräkningarna i avsnitt 4 ovan.

En utredning om inrättande av "lokala samhällsmyndigheter" begärs i motion 2079 (c) med hänvisning till vad i motion 859 (c) anförts. I den senare motionen anförts att den "lokala samhällsmyndigheten" skulle bestå av den nuvarande lokala skattemyndigheten, delar av avgiftsenheterna inom riksförsäkringsverket, delar av mervärdeskatteenheterna, handelsregisterenheterna, bolagsregisterenheten m. fl. lämpliga myndigheter eller enheter.

Det nu behandlade förslaget är en del av motion 859 (c) om åtgärder för att komma till rätta med den ekonomiska brottsligheten. Utskottet är inte främmande för att en annorlunda och mera decentraliserad myndighetsstruktur, från vissa synpunkter, skulle vara till fördel i arbetet med att bekämpa denna brottslighet. Från de utgångspunkter som civilutskottet närmast har att beakta och som främst rör den regionala skatteadministrationen vill dock utskottet erinra om att denna har omorganiserats framför allt under 1970-talet. Även om utskottet i princip kan dela motionärernas uppfattning om att vissa fördelar kan stå att vinna på en förändrad och sammanhållen organisation inom ramen för "lokala samhällsmyndigheter" är utskottet inte övertygat om dessa fördelar uppväger de nackdelar i form av

splittrade resurser som skulle bli följden om de i motionen förordade "samhällsmyndigheterna" inrättades. Utskottet som inte finner tillräcklig anledning tillstyrka yrkandet i motion 2079 (c) utgår från att regeringen förlöpande följer frågan om organisationen av skatteförvaltningen och den därmed sammanhängande kontrollverksamheten m.m.

5.3 Lokala skattemyndigheterna

Enligt planerna för den s. k. RS-organisationen återstår 160 tjänster för att organisationen vid de lokala skattemyndigheterna (LSM) skall vara fullt utbyggd. Riksskatteverket har tillstyrkt en utbyggnad av 160 tjänster. Budgetministern anför att skatteförvaltningen i rådande statsfinansiella läge måste utsättas för en mycket strikt budgetprövning. Detta anges innebära att organisationen inte inom överskådlig tid kan tillföras några mer betydande resurser.

I motion 1584 (vpk) yrkande 3 föreslås att anslaget till LSM skall ökas med 34 milj. kr. utöver vad regeringen föreslagit. Skälen härtill, som redovisas i motion 1578 (vpk), är att en utökning måste komma till stånd så att den nuvarande lagstiftningens kontrollkrav bättre kan uppfyllas.

I motion 2015 (s) yrkande 2 föreslås att utöver vad i budgetpropositionen föreslagits 7 milj. kr. bör anslås till LSM. Den förordade ökningen av anslaget skulle användas för offensiv arbetsgivarkontroll.

Skatteutskottet har yttrat sig över motionerna.

Skatteutskottet hänvisar till tidigare yttranden till civilutskottet med anledning av motioner om resursförstärkningar till LSM. Civilutskottet delar skatteutskottets nu liksom tidigare framförda uppfattning om att det i och för sig skulle vara önskvärt med ytterligare förstärkningar bl. a. av uppbördsväsendet men att dessa förstärkningar måste avstås i det rådande ansträngda budgetläget. Tillgängliga resurser bör användas så att främst de väsentliga skatteundragandena motverkas. Liksom skatteutskottet finner civilutskottet det av regeringen föreslagna anslaget till LSM väl avvägt. Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet motionerna 1584 (vpk) yrkande 3 och 2015 (s) yrkande 2.

5.4 Kronofogdemyndigheterna

Sedan början av 1970-talet har en försöksverksamhet med ADB inom exekutionsväsendet bedrivits. Försöksverksamheten med det ADB-baserade redovisningssystemet (REX) omfattar f. n. kronofogdemyndigheterna i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Malmöhus och Göteborgs och Bohus län.

En särskild utredare har haft i uppdrag att utreda frågan om hur ett ADB-system för exekutionsväsendet borde vara utformat. Utredaren föreslår att REX genomförs för hela landet. De remissinstanser som yttrat sig

över utredningen har genomgående tillstyrkt datorstöd till exekutionsväsendet.

Kommunministern delar utredarens uppfattning och föreslår att REX-systemet genomförs vid samtliga kronofogemyndigheter i landet i huvudsak enligt utredningens förslag. Utredningen har beräknat att personalresurser motsvarande 375 årsarbetskrafter vid kronofogdemyndigheterna kan frigöras om REX införs. För nästa budgetår räknar kommunministern med en reduktion av REX-myndigheternas anslag med 4,6 milj. kr. motsvarande kostnaderna för drygt 40 årsarbetskrafter.

I budgetpropositionen förordas att kronofogdemyndigheterna tilldelas anslag med utgångspunkt i huvudalternativet något som anses möjligt utan men för indrivningen och som samtidigt leder till en effektivisering av verksamheten om denna kombineras med förordade insatser i form av datorstöd och terminalåtkomst i det centrala skatteregistret. Kommunministern anför i detta sammanhang slutligen att en neddragning av resurserna inte bör ske i de mest arbetstyngda distrikten utan i möjligaste mån tas i de distrikt som har överkapacitet.

I skrivelse till utskottet från kronofogdemyndigheten i Stockholm tas upp frågan om medelsbehovet vid myndigheten. Utskottet har inte skäl till annat antagande än att eventuella besparingar vid myndigheten görs med iakttagande av vad i budgetpropositionen förordats och anförts.

Utskottet ansluter sig med det anförda till kommunministerns bedömning av anslagsbehovet till kronofogdemyndigheterna för nästa budgetår. Utskottet kan sålunda inte ställa sig bakom förslaget i motion 1584 (vpk) yrkande 2 om en ökning av anslaget med 6 milj. kr. utöver regeringens förslag.

5.5 Räddningstjänst

I motion 282 (c) behandlas frågan om rapporteringsskyldigheter vid oljetransporter. Motionärerna hemställer att regeringen vidtar skyndsamma åtgärder för att få till stånd en obligatorisk rapporteringsskyldighet för fartyg med last av olja eller kemikalier på resa inom de nordiska länderna öster om linjen Hanstholm-Lindenäs. Motionärerna begär också att regeringen intensifierar frågan om samarbete med samtliga nordiska länder avseende obligatorisk rapporteringsskyldighet.

Inom ramen för Bonnöverenskommelsen – en överenskommelse som gäller oljebekämpningen i Nordsjöområdet – har Sverige i samarbete med Danmark aktualiserat bl. a. de i motionen upptagna frågorna. De båda länderna deltar f. ö. i den försöksverksamhet med frivillig rapportering inom Östersjöområdet som nämns i motionen.

De i motionen upptagna frågorna har sålunda redan uppmärksamrats. Motionen avstyrks med hänvisning till det anförda.

Underhåll av brandsläckare tas upp i motion 250 (s). Motionärerna anför att den som är skyldig att anskaffa brandredskap också är skyldig att

underhålla dem, en skyldighet som den ansvarige dock kan uppdra åt annan att ombesörja. Mot bakgrund av den stora betydelsen av fungerande brandsläckare anser motionärerna det angeläget att regler för underhåll av handbrandsläckare utarbetas och att detta ges regeringen till känna.

Frågan om auktorisation för besiktning och kontroll av brandredskap har tidigare övervägts av statens provningsanstalt/provcentrum. I en utredning år 1979 föreslog provcentrum en frivillig auktorisationsordning för besiktning och kontroll bl. a. av handbrandsläckare. Utredningen remissbehandlades. Remissutfallet var splittrat. Provcentrum föreslog att ett auktorisationssystem borde inrättas men att fortsatt arbete med frågan krävdes. Som ett led i detta arbete kommer ytterligare synpunkter att inhämtas förmodligen bl. a. från landets brandchefer.

Enligt utskottets uppfattning bör resultatet av pågående överväganden avvaktas. Motionen avstyrks med hänvisning härtill.

I motion 290 (s) tas upp frågan om brandsyn av offentliga lokaler. I motionen hävdas att de formella kraven på brandsyn är synnerligen trubbiga när det gäller sådana lokaler. Brandsynen, som bygger på stickprovskontroll, anges förutsätta att ägaren eller innehavaren samarbetar med brandsyneförrättaren. Motionärerna anför att det inte är sällsynt att brandsyneförfarandet inte fungerar.

Enligt utskottets uppfattning är det viktigt att den i motionen upptagna frågan ses över. I motionen har pekats på en möjlig lösning av problemet. Andra kan naturligtvis tänkas. Enligt utskottets uppfattning bör den i motionen upptagna frågan närmare utredas. Regeringen torde få besluta om formerna för den nu förordade utredningen. Vad riksdagen anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

I motion 1996 (s) behandlas frågan om försöksverksamhet med utnyttjande av allmänflyget för spaning i samband med vissa sjöräddningsuppdrag, medan i motion 2000 (s) begärs att åtgärder vidtas så att en permanent ambulanshelikopterverksamhet kommer till stånd i Norrbottens län.

Beträffande förslagen i dessa båda motioner bör räddningstjänstkommiténs betänkande och den fortsatta beredningen av det avvaktas.

Vad beträffar den i motion 1997 (s) upptagna frågan om brandskyddsutbildningen för sjöpersonal vill utskottet erinra om att i budgetpropositionen (bil. 18 s. 6) anges att en proposition om brandförsvarsutbildningen avses bli framlagd för riksdagen under år 1982.

Enligt vad utskottet erfarit är avsikten att den i motionen upptagna frågan skall tas upp i detta sammanhang. Motionen avstyrks med hänvisning härtill.

Vad i budgetpropositionen föreslagits om anslag till Statens brandnämnd, till Beredskap för oljebekämpning till havs m. m., till Ersättning för verksamhet vid räddningstjänst m. m. samt till Strandbekämpningsbåtar har inte givit utskottet anledning till erinran eller särskilt uttalande.

5.6 Hemställan

1. beträffande *besparingar vid försvarsenheterna* att riksdagen godkänner vad i proposition 1981/82:102 bil. 11 anförts samt avslår motionerna 1981/82:1554, 1563 och 2002,
2. beträffande *verksamheten med medborgarvittnen* att riksdagen avslår motion 1981/82:463 i motsvarande del,
3. beträffande *besparingar vid länsstyrelsernas planenheter m.m.* att riksdagen avslår motion 1981/82:1550 i motsvarande del,
4. beträffande *ytterligare resurser till skatteavdelningarna* att riksdagen avslår motion 1981/82:2015 yrkande 1 i motsvarande del,
5. beträffande *anslag till länsstyrelserna* att riksdagen med anledning av vad i regeringsprotokollet förordats och med avslag på motionerna 1981/82:463, 1550 och 2015 yrkande 1 samtliga motioner i motsvarande delar till *Länsstyrelserna* för budgetåret 1982/83 anvisar ett förslagsanslag av 1 678 666 000 kr.,
6. beträffande *inrättande av "lokala samhällsmyndigheter"* att riksdagen avslår motion 1981/82:2079,
7. beträffande *anslag till lokala skattemyndigheterna* att riksdagen med bifall till vad i regeringsprotokollet förordats och med avslag på motionerna 1981/82:1584 yrkande 3 och 2015 yrkande 2 till *Lokala skattemyndigheterna* för budgetåret 1982/83 anvisar ett förslagsanslag av 642 887 000 kr.,
8. beträffande *anslag till kronofogdemyndigheterna* att riksdagen med bifall till vad i regeringsprotokollet förordats och med avslag på motion 1981/82:1584 yrkande 2 till *Kronofogdemyndigheterna* anvisar ett förslagsanslag av 477 544 000 kr.,
9. beträffande *rapporteringsskyldighet vid oljetransporter* att riksdagen avslår motion 1981/82:282,
10. beträffande *underhåll av handbrandsläckare* att riksdagen avslår motion 1981/82:250,
11. beträffande *brandsyn av offentliga lokaler* att riksdagen med anledning av motion 1981/82:290 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför,
12. beträffande *användning av allmänflyget inom sjöräddningen* att riksdagen avslår motion 1981/82:1996,
13. beträffande *ambulanshelikopterverksamhet i Norrbottens län* att riksdagen avslår motion 1981/82:2000,
14. beträffande *brandskyddsutbildning för sjöpersonal* att riksdagen avslår motion 1981/82:1997,
15. beträffande *anslag i övrigt* att riksdagen för budgetåret 1982/83 anvisar
 - a. till *Kommundepartementet* ett förslagsanslag av 11 099 000 kr.,

- b. till *Kommittéer m.m.* ett reservationsanslag av 7 500 000 kr.,
- c. till *Extra utgifter* ett reservationsanslag av 175 000 kr.,
- d. till *Statens brandnämnd* ett förslagsanslag av 15 412 000 kr.,
- e. till *Beredskap för oljebekämpning till havs m.m.* ett förslagsanslag av 15 718 000 kr.,
- f. till *Ersättning för verksamhet vid räddningstjänst m.m.* ett förslagsanslag av 5 155 000 kr.,
- g. till *Strandbekämpningsbåtar* ett reservationsanslag av 1 800 000 kr.

Stockholm den 18 maj 1982

På civilutskottets vägnar

KJELL A. MATTSSON

Närvarande: Kjell A. Mattsson (c), Per Bergman (s), Rolf Dahlberg (m), Oskar Lindkvist (s), Kerstin Ekman (fp), Knut Billing (m), Sven Eric Åkerfeldt (c), Maj-Lis Landberg (s), Bertil Danielsson (m), Birgitta Dahl (s), Kerstin Andersson i Hjärtum (c), Magnus Persson (s), Per Olof Håkansson (s), Margareta Palmqvist (s) och Erling Bager (fp).

6. Reservationer

1. Besparingar vid försvarsenheterna

Rolf Dahlberg, Knut Billing och Bertil Danielsson (alla m) anser att

dels det stycke i utskottets betänkande på s. 7 som börjar "Utskottet ansluter" och slutar "behandlas nedan" bort lyda:

De besparingar som beräknats avseende försvarsenheterna innebär stora förändringar av verksamheten vid enheterna. Utskottet som ovan har accepterat omfattningen av de i proposition 1981/82:102 bil. 11 förordade förändringarna anser inte att den beräknade besparingen om 4 milj. kr. uteslutande skall falla på försvarsenheterna. Utskottet delar den uppfattning som framförts av försvarsutskottets majoritet (s, m) om att denna besparing bör slås ut på länsstyrelsernas hela verksamhet så att försvarsenheterna, utöver den generella minskningen med 2 %, kommer att beröras av besparingen i samma omfattning som andra enheter m. m. inom länsstyrelserna.

Det nu anförda innebär enligt utskottets uppfattning att syftet med vad i motion 1563 (m) förordats tillgodosetts i allt väsentligt. Mot bakgrund av vad

utskottet nu anfört finns anledning anta att även vad i motionerna 1554 (fp, s. m, c) förordats i viss utsträckning kan tillgodoses inom ramen för de nu föreslagna resurserna. Även förslaget i motion 2002 (s) är delvis beaktat med vad utskottet nu anfört. Utskottet föreslår att riksdagen med anledning av förslagen i propositionerna och motionerna som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört om besparingar avseende försvarsenheterna m. m. Anslagsfrågan behandlas nedan.

dels utskottet under 1 bort hemställa:

1. beträffande *besparingar vid försvarsenheterna* att riksdagen med anledning av propositionen 1981/82:102, bil. 11 och motionerna 1981/82:1554, 1563 och 2002 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

2. Verksamheten med medborgarvittnen

Rolf Dahlberg, Knut Billing och Bertil Danielsson (alla m) anser att

dels det stycke i utskottets betänkande på s. 8 som börjar "Lagen (1981:324) om" och slutar "motsvarande del" bort lyda:

Civilutskottet delar den uppfattning som kom till uttryck i justitieutskottets betänkande JuU 1980/81:24. I betänkandet anförde utskottsmajoriteten (m, c, fp) att kommunerna själva bör få avgöra om man vill införa medborgarvittnen och även bestämma vilken ersättning som skall utgå till dem. Beträffande statsbidrag för verksamheten delar civilutskottet vad justitieutskottet tidigare anfört om att man i nuvarande samhällsekonomiska läge inte genom statsbidrag bör stimulera en verksamhet som medför ökade kostnader för det allmänna. Civilutskottet tillstyrker med det ovan anförda motion 463 (m) i motsvarande del.

dels utskottet under 2 bort hemställa:

2. beträffande *verksamheten med medborgarvittnen* att riksdagen bifaller motion 1981/82:463 i motsvarande del,

3. Besparingar vid länsstyrelsernas planenheter m. m.

Rolf Dahlberg, Knut Billing och Bertil Danielsson (alla m) anser att

dels det avsnitt i utskottets betänkande som på s. 8 börjar "Utskottet, som" och på s. 10 slutar "vidare nedan" bort lyda:

Förslaget i motion 1550 (m) innebär ytterligare besparingar inom länsstyrelsernas verksamhetsområde. Med hänsyn till främst det statsfinansiella läget men mot bakgrund av att även statlig verksamhet måste kunna omprövas från tid till annan finns goda motiv för att genomföra de besparingsförslag som förs fram i motion 1550 (m). Beträffande de olika delförslagen vill utskottet anföra följande.

Arbetet med den fysiska riksplaneringen har kommit in i ett annat och för länsstyrelserna betydligt mindre resurskrävande skede. Det framgår även av den proposition om den fortsatta fysiska riksplaneringen (prop. 1980/81:183) som riksdagen behandlade förra året att behovet av kunskapsförsörjning avseende FRP torde kunna tillgodoses utan den typ av särskilda utredningsinsatser som utförts i det tidigare skedet. Utskottet vill för sin del tillägga att länsstyrelserna haft inte oväsentliga uppgifter i detta sammanhang. Den i motionen förordade besparingen om 3 milj. kr. är enligt utskottets uppfattning möjlig att förverkliga.

Vad beträffar den i motionen förordade besparingen om 12 milj. kr. avseende plan- och lantmäterienheterna instämmer utskottet med vad i motionen anförts om att det minskade bostadsbyggandet bör innebära att antalet fastställda planer kommer att sjunka liksom antalet besvärärenden inom plan- och byggsektorn. Belastningen på de enheter inom länsstyrelserna som närmast handhar dessa ärenden kommer därför att minska. Det bör vara möjligt att genomföra den i motionen förordade besparingen om 12 milj. kr.

Inte heller kan det, i ett ansträngt samhällsekonomiskt läge, anses försvarbart att inte realisera den besparing som skulle bli följden av en avveckling av länsstyrelsernas priskontor. I takt med konsumenternas medvetenhet och mot bakgrund av konsumentverkets och de lokala konsumentrådgivarnas verksamhet bör priskontoren kunna dras in. Utskottet förordar att även detta besparingsförslag genomförs något som innebär en förstärkning av budgeten med 15 milj. kr.

Med hänvisning bl. a. till att utbyggnaden av den lokala konsumentrådgivningen nu nått en sådan omfattning att ca 80 % av befolkningen kan beräknas bo i kommuner där sådan rådgivning förekommer anser utskottet liksom motionärerna att tjänsterna för hemkonsulenter vid länsstyrelserna bör dras in. Därmed sparas 5 milj. kr. I sammanhanget vill utskottet erinra om vad handelsministern anför i årets budgetproposition (bil. 14 s. 61) om att erfarenheterna visar att det är på lokal nivå som konsumentrådgivningen får bäst verkan.

Slutligen tillstyrker förslaget i motionen en minskad kungörelseannonsering så att därigenom en besparing om 4 milj. kr. uppnås.

Utskottets ställningstagande till motion 1550 (m) innebär sammanfattningsvis en tillstyrkan av i motionen föreslagna besparingar om tillhopa 39 milj. kr. Nedan behandlar utskottet frågan om anslagsberäkningen.

dels utskottet under 3 bort hemställa:

3. beträffande *besparingar vid länsstyrelsernas planenheter m.m.* bifaller motion 1981/82:1550 i motsvarande del,

4. Ytterligare resurser till skatteavdelningarna

Per Bergman, Oskar Lindkvist, Maj-Lis Landberg, Birgitta Dahl, Magnus Persson, Per Olof Håkansson och Margareta Palmqvist (alla s) anser att

dels det stycke i utskottets betänkande på s. 11 som börjar "Det torde" och slutar "det anförda" bort lyda:

Liksom motionärerna i motion 2015 (s) och i enlighet med vad som anförts i den avvikande meningen i skatteutskottets yttrande (SkU 1981/82:3y) anser civilutskottet att de medel som frigjorts som en rationaliseringseffekt av den nya uppbördsorganisationen som nyligen börjat tillämpas bör användas inom denna organisation för att hejda den explosionsartade ökningen av restförda skatter och avgifter. Uppbördsenheterna har en central roll bl. a. avseende arbetsgivarkontrollen. Det finns starka skäl som talar för en förbättring av den samhällseliga skattekontrollen. Regeringens förslag på området måste anses som otillräckliga. Civilutskottet anser att riksdagen bör tillstyrka motion 2015 (s) yrkande 1 i motsvarande del.

dels utskottet under 4 bort hemställa:

4. beträffande *ytterligare resurser till skatteavdelningarna* att riksdagen bifaller motion 1981/82:2015 i motsvarande del,

5. Anslag till länsstyrelserna

a. Per Bergman, Oskar Lindkvist, Maj-Lis Landberg, Birgitta Dahl, Magnus Persson, Per Olof Håkansson och Margareta Palmqvist (alla s) som – under förutsättning av bifall till reservation 4 – anser att

dels det stycke i utskottets betänkande på s. 11 som börjar "Utskottet har" och slutar "avsnitt 4 ovan" bort lyda:

Med utgångspunkt bl. a. från förslagen om besparingar i budgetpropositionen, i propositionen om försvarspolitiken samt med hänvisning till av riksdagen fattade beslut och till vad civilutskottet i detta betänkande anfört bör anslaget bestämmas till 1 681 666 000 kr. Detta innebär att civilutskottet även ställt sig bakom förslaget i motion 2015 (s) yrkande 1 om ytterligare resurser (+3 milj. kr.) till länsstyrelsernas skatteavdelningar medan övriga motionsvis framförda förslag till anslagsförändringar avstyrkts.

dels utskottet under 5 bort hemställa:

5. beträffande *anslag till länsstyrelserna* att riksdagen med anledning av vad i regeringsprotokollet förordats och med bifall till motion 1981/82:2015 yrkande 1 i motsvarande del samt med avslag på motionerna 1981/82:463 och 1550 båda i motsvarande delar till *Länsstyrelserna* för budgetåret 1982/83 anvisar ett förslagsanslag av 1 681 666 000 kr..

b. av Rolf Dahlberg, Knut Billing och Bertil Danielsson (alla m) som – under förutsättning av bifall till reservationerna 2 och 3 – anser att

dels det stycke i utskottets betänkande på s. 11 som börjar "Utskottet har" och slutar "avsnitt 4 ovan" bort lyda:

Utskottet har ovan ställt sig bakom de i motionerna 463 (m) och 1550 (m) framförda besparingsförslagen om tillhoppa 40 milj. kr. Med utgångspunkt från de beräkningar som tagits upp i avsnitt 4 ovan och mot bakgrund av besparingsförslagen i (m)-motionerna bör anslaget för nästa budgetår tas upp med 1 638 666 000 kr.

dels utskottet under 5 bort hemställa:

5. beträffande *anslag till länsstyrelserna* att riksdagen med anledning av vad i regeringsprotokollet förordats och med bifall till motionerna 1981/82:463 och 1550 i motsvarande delar samt med avslag på motion 1981/82:2015 yrkande 1 i motsvarande del till *Länsstyrelserna* för budgetåret 1982/83 anvisar ett förslagsanslag av 1 638 666 000 kr.,

6. Anslag till lokala skattemyndigheterna

Per Bergman, Oskar Lindkvist, Maj-Lis Landberg, Birgitta Dahl, Magnus Persson, Per Olof Håkansson och Margareta Palmqvist (alla s) anser att

dels det stycke i utskottets betänkande på s. 12 som börjar "Skatteutskottet hänvisar" och slutar "2015 (s) yrkande 2" bort lyda:

Liksom motionärerna i motion 2015 (s) anser civilutskottet starka skäl tala för en ökning av anslaget till LSM. I en avvikande mening (s) till skatteutskottets yttrande anføres att starka skäl talar för att samhällets kontrollmöjligheter förbättras och att erforderliga resurser ställs till skattemyndigheternas förfogande. De av regeringen förordade resurserna måste bedömas som otillräckliga och kan inte försvaras med att budgetläget är ansträngt. Väl avvägda insatser på skattekontrollens område bidrar nämligen till en nettoförstärkning av statsfinanserna genom ökade skatteinkomster. Utskottet tillstyrker motion 2015 (s) yrkande 2 med hänvisning till det anförda. Förslaget i motion 1584 (vpk) yrkande 3 får därmed anses vara delvis tillgodosett.

dels utskottet under 7 bort hemställa:

7. beträffande *anslag till lokala skattemyndigheterna* att riksdagen med bifall till motion 1981/82:2015 yrkande 2 och med anledning av vad i regeringsprotokollet och i motion 1981/82:1584 yrkande 3 förordats till *Lokala skattemyndigheterna* för budgetåret 1982/83 anvisar ett förslagsanslag av 649 887 000 kr.,

7. Underhåll av handbrandsläckare

Per Bergman, Oskar Lindkvist, Maj-Lis Landberg, Birgitta Dahl, Magnus Persson, Per Olof Håkansson och Margareta Palmqvist (alla s) anser att

dels det stycke i utskottets betänkande på s. 14 som börjar "Enligt utskottets" och slutar "hänvisning härtill" bort lyda:

Riksdagen bör genom ett tillkännagivande enligt förslaget i motionen betona vikten av att pågående och eventuellt kompletterande överväganden snarast slutförs så att den i motionen upptagna frågan om underhåll av handbrandsläckare kan lösas. Flera av de myndigheter och organisationer som arbetar bl. a. med brandskyddsfrågor har ställt sig positiva till provcentrums ovan nämnda utredning från år 1979. Detta gäller bl. a. statens brandnämnd, Brandmännens riksförbund och Svenska brandredskapsföreningen. Utskottet finner det i hög grad motiverat att riksdagen med bifall till motion 250 (s) som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört om behovet av regler för underhåll av handbrandsläckare.

dels utskottet under 10 bort hemställa:

10. beträffande *underhåll av handbrandsläckare* att riksdagen med bifall till motion 1981/82:250 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

Skatteutskottets yttrande

Bilaga 1

1981/82:3 y

över motioner om förstärkta resurser till de lokala skattemyndigheterna, m.m.

Till civilutskottet

Civilutskottet har berett skatteutskottet tillfälle att yttra sig över motionerna 1981/82:1584 av Lars Werner m. fl. (vpk) om ytterligare resurser till kronofogdemyndigheterna och de lokala skattemyndigheterna och 1981/82:2015 av Olof Palme m. fl. (s) om ytterligare resurser till länsstyrelsernas uppbördsenheter och de lokala skattemyndigheterna. Skatteutskottet får med anledning härav anföra följande.

Länsstyrelserna och de lokala skattemyndigheterna

I motion 1584 yrkas att anslaget till de lokala skattemyndigheterna skall ökas med 34 milj. kr. utöver vad regeringen har föreslagit. Skälen härtill, som redovisas i motion 1981/82:1578, är att en utökning måste komma till stånd för att den nuvarande lagstiftningens kontrollkrav bättre skall kunna uppfyllas. Motionärerna instämmer i det krav som länsstyrelserna har ställt beträffande de lokala skattemyndigheterna och erinrar om att riksskatteverket har förordat 160 nya tjänster, medan länsstyrelserna har begärt 154.

I motion 2015 föreslås att, utöver vad regeringen har föreslagit, 3 milj. kr. skall anslås till länsstyrelserna och 7 milj. kr. till de lokala skattemyndigheterna. Yrkandet motiveras i motion 2012 med att den föreslagna ökningen motsvarar den rationaliseringsvinst som uppkommit genom den nya uppbördsorganisationen. Enligt motionärerna bör de medel som härigenom blivit disponibla användas inom uppbördsorganisationen för offensiv arbetsgivarkontroll.

Av budgetpropositionen framgår att ytterligare 160 tjänster, avsedda för granskning av löntagardeklarationer, enligt planerna för den s. k. RS-organisationen erfordras för att organisationen vid de lokala skattemyndigheterna skall vara fullt utbyggd. Kommunministern anser emellertid att de lokala skattemyndigheterna f. n. inte bör tillföras ytterligare tjänster för granskning av löntagardeklarationer. Skälen härför är bl. a. att skatteförvaltningen i det rådande statsfinansiella läget måste utsättas för en mycket strikt budgetprövning, vilket innebär att organisationen inte inom överskådlig tid kan tillföras några mer betydande resurser. De resurser som finns inom skatteväsendet måste i ännu högre grad än hittills inriktas mot de väsentliga skatteundrandragandena. Nya resurser bör sättas in där en förstärkning är allra mest angelägen.

Av åtgärder för en förbättrad skattekontroll som omtalas i budgetpropositionen kan nämnas att mervärdeskatteenheterna vid 22 länsstyrelser föreslås få 35 handläggartjänster för tiden den 1 juli 1982–den 31 mars 1983 för kontroll av det nya mervärdeskatteanknutna investeringsavdraget. Tjänsterna får därefter användas för att förstärka mervärdeskatteenheternas kontrollverksamhet, i huvudsak enligt riksskatteverkets förslag. Vidare förordas för tillfällig arbetskraft för handläggning av ärenden om investeringsavdrag under tiden den 1 juli 1982–den 31 mars 1983 ett medelstillskott av 1,9 milj. kr.

Härutöver föreslås att ett nytt ADB-system för mervärdeskatten införs och att länsstyrelserna tillförs 5 milj. kr. till förstärkning av kontrollverksamheten inom mervärdeskatteenheterna. Dessutom föreslås 10 milj. kr. till förstärkning av den kvalificerade revisionsverksamheten, speciellt i kampen mot den ekonomiska brottsligheten.

Kommunministern påpekar att rationaliseringsvinsten på den tidigare nämnda uppbördsreformen för budgetåret 1982/83 – ca 10 milj. kr. – kan finansiera en stor del av de ytterligare insatser som föreslås för att förstärka skattekontrollen för detta budgetår. I budgetdepartementets bilaga till budgetpropositionen (bilaga 11) understryks att det fortfarande föreligger ett behov av ökade insatser på central nivå för att förbättra uppbörden. Riksskatteverket bör därför enligt budgetministern tillföras särskilda medel om 1 milj. kr. för en ökad samordning m. m. av uppbördskontrollen på regional och lokal nivå samt för insatser av offensiv karaktär inom skattekontrollen och indrivningsväsendets område.

Kronofogdemyndigheterna

I motion 1584 begärs en ökning av anslaget till kronofogdemyndigheterna med 6 milj. kr. utöver vad regeringen har föreslagit. I motion 1578, som innehåller motiveringarna även för detta yrkande, pekas på det förhållandet att över 8 000 milj. kr. i restskatter f. n. inte har inbetalts. Denna tendens sägs under de senaste åren ha tilltagit kraftigt. Enligt motionärerna beror detta delvis på att kronofogdemyndigheternas resurser inte räcker till. Därför förordas att kronofogdemyndigheterna ges en ökad resurs med 36 årsarbeten i enlighet med riksskatteverkets yttrande över länsstyrelsernas anslagsframställningar.

I budgetpropositionen begärs för budgetåret 1982/83 ett förslagsanslag till kronofogdemyndigheterna av 477,6 milj. kr. Detta innebär en ökning av anslaget för innevarande budgetår med drygt 40 milj. kr. Vidare har i budgetpropositionen förordats att det ADB-baserade redovisningssystem för exekutionsväsendet, REX, som f. n. är infört i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Malmöhus och Göteborgs och Bohus län skall genomföras vid samtliga kronofogdemyndigheter i landet. Dessutom erinras om att budgetministern har föreslagit att kronofogdemyndigheterna skall få termi-

nalåtkomst till vissa uppgifter i det centrala skatteregistret. Kommunministern, som finner det angeläget att visst förberedelsearbete för en sådan terminalåtkomst påbörjas, förordar att 500 000 kr. anslås för inköp av bl. a. viss teknisk utrustning.

Det i budgetpropositionen föreslagna anslaget till kronofogdemyndigheterna sägs vara beräknat med utgångspunkt i huvudalternativet i länsstyrelsernas anslagsframställningar. Kommunministern anser att detta kan genomföras utan men för indrivningen och samtidigt leda till en ytterligare effektivisering och förstärkning av exekutionsväsendet, om det kombineras med insatser i form av datorstöd och terminalåtkomst i det centrala skatteregistret. Enligt kommunministern bör en neddragning av resurserna inte ske i de mest arbetstyngda distrikten utan i de distrikt som har överkapacitet. Kronofogdemyndigheterna i Stockholm, Malmö och Göteborg föreslås, liksom för innevarande budgetår, få särskilda medel med 1,5 milj. kr. för att bekämpa den s. k. ekonomiska brottsligheten.

Utskottet

Skatteutskottet vill inledningsvis upplysa om att förslaget i budgetdepartementets bilaga av budgetpropositionen (bilaga 11) om riktlinjer i fråga om terminalåtkomst för kronofogdemyndigheterna till vissa delar i det centrala skatteregistret ännu inte har behandlats av utskottet. Utskottet avser att behandla denna del av propositionen senare i vår i samband med en proposition om detaljutformning av förslaget, som kommer att läggas fram i mitten av mars. Utskottet anser dock inte att detta utgör hinder för en bedömning nu av ifrågavarande motioner.

Skatteutskottet erinrar om att utskottet de två senaste åren yttrat sig till civilutskottet angående motioner om bl. a. resursförstärkningar till kronofogdemyndigheterna och de lokala skattemyndigheterna (SkU 1979/80:5 y och 1980/81:4 y). I båda yttrandena betonades att bred enighet råder om att myndigheterna bör erhålla tillräckliga resurser för att kunna ingripa effektivt mot skatteundandraganden i olika former. Med anledning av nu förevarande motioner vill skatteutskottet, liksom tidigare, framhålla att det i och för sig skulle vara önskvärt med ytterligare förstärkningar av såväl skattekontrollen som uppbörds- och indrivningsväsendet. Mot bakgrund av det ansträngda budgetläget och den återhållsamhet som måste visas i fråga om anslagstilldelningen anser dock utskottet, liksom regeringen, att tillgängliga resurser bör användas så att främst de väsentliga skatteundandragandena motverkas. Från denna utgångspunkt finner skatteutskottet de av regeringen föreslagna anslagen väl avvägda. Med hänsyn härtill anser skatteutskottet att civilutskottet bör avstyrka bifall till motionerna 1981/82:1584 och 1981/82:2015 och tillstyrka budgetpropositionen i motsvarande delar.

Stockholm den 16 februari 1982

På skatteutskottets vägnar

ERIK WÄRNBERG

Närvarande: Erik Wörnberg (s), Knut Wachtmeister (m), Stig Josefson (c), Valter Kristenson (s), Wilhelm Gustafsson (fp), Rune Carlstein (s), förste vice talmannen Ingegerd Troedsson (m), Olle Westberg i Hofors (s), Tage Sundkvist (c), Hagar Normark (s), Bo Lundgren (m)*, Ingemar Hallenius (c), Olle Grahm (fp), Egon Jacobsson (s) och Bo Södersten (s).

* Ej närvarande vid betänkandets justering.

Arvrikande mening

av Erik Wörnberg, Valter Kristenson, Rune Carlstein, Olle Westberg i Hofors, Hagar Normark, Egon Jacobsson och Bo Södersten (alla s), som anser att det avsnitt av utskottets yttrande som börjar med "Skatteutskottet erinrar" och slutar med "motsvarande delar" bort ha följande lydelse.

Såvitt utskottet kan finna talar starka skäl för att samhällets kontrollmöjligheter förbättras och att erforderliga resurser ställs till skattemyndigheten för fogande. De av regeringen föreslagna resurserna på skattekontroll- och uppbördsområdet är otillräckliga. Visserligen är budgetläget ansträngt och en begränsning av ytterligare utgiftsökningar nödvändig. Det bör dock påpekas att väl avvägda insatser för en förbättrad skattekontroll bidrar till en nettoförstärkning av statsfinanserna genom att skatteinkomsterna ökar.

Uppbördsenheterna spelar i detta sammanhang en central roll eftersom de – förutom ansvaret för arbetet med uppbörd av skatter – även har ansvaret för arbetsgivar kontrollen samt tillsyn, samordning och effektivisering av uppbördsverksamheten inom resp. län. Dessutom har enheterna att bevaka statens intresse i egenskap av borgenär. I detta ingår bl. a. att verka för en effektiv indrivning av allmänna mål och föra statens talan i fråga om företräddans ansvar för källskatt, mervärdeskatt och arbetsgivaravgifter.

I likhet med motionärerna i s-motionen 2015 finner utskottet att de medel som frigjorts som en rationaliseringseffekt av den nya uppbördsorganisationen som nyligen har börjat tillämpas bör användas inom uppbördsorganisationen för att hejda den explosionsartade ökningen av restförda skatter och avgifter. En sådan åtgärd skulle bättre än regeringsförslaget vara ägnad att motverka planerad och systematisk skatte- och avgiftssvindl.

I enlighet med det anförda anser skatteutskottet att civilutskottet bör tillstyrka motion 1981/82:2015 och avstyrka motion 1981/82:1584 till den del den inte har blivit tillgodosedd genom skatteutskottets ställningstagande.

Försvarsutskottets yttrande*Bilaga 2***1981/82:2 y****över motioner om länsstyrelsernas försvarsenheter***Till civilutskottet*

Civilutskottet beslöt den 9 februari 1982 att bereda försvarsutskottet tillfälle att avge yttrande över motionerna 1981/82:1554, 1563 och 2002 om länsstyrelsernas försvarsenheter.

Utskottet

I proposition 1981/82:100 (bil. 2 s. 62) presenterar ekonomi- och budgetministern vissa besparingar som föreslås eller aviseras i propositionen bl. a. inom kommundepartementets område. Kommunministern lämnar i samma proposition en detaljerad redovisning av besparingsförslaget (bil. 18 s. 24). Bl. a. räknar han med besparingar om sammanlagt 8 milj. kr. genom förenklingar och omprioriteringar av uppgifter inom länsstyrelsernas försvarsenheter. Beräkningarna uppges ha gjorts i avvaktan på den aviserade proposition om totalförsvarets fortsatta utveckling som numera har förelagts riksdagen (prop. 1981/82:102). Kommunministern upplyser vidare att han har beräknat anslaget till länsstyrelserna för nästa budgetår med utgångspunkt i ett pris- och löneomräknat anslag för innevarande budgetår minskat med 2 % (bil. 18 s. 23).

I motionerna 1981/82:1554, 1563 och 2002 vänder sig motionärerna mot besparingsförslaget i den del det gäller länsstyrelsernas försvarsenheter.

Enligt motion 1563 (m) visar gjorda utredningar att en årlig besparing med 2 % vid länsstyrelsernas försvarsenheter under kommande planeringsperiod (1982/83–1986/87) till nöds skulle kunna mötas utan oacceptabla följder. De anser det däremot vara praktiskt ogenomförbart att åstadkomma den besparing som anges i budgetpropositionen. Den skulle innebära, framhåller de, en besparing med ca 10 % under ett enda budgetår.

Även i motion 2002 (s) hävdas att den föreslagna besparingen vid försvarsenheterna är oacceptabel. Det framhålls att frågan bör bli föremål för en samlad bedömning i samband med proposition 1981/82:102. I avvaktan därpå yrkas avslag på regeringsförslaget om besparingar inom försvarsenheterna motsvarande 8 milj. kr. Motionären anser också att försvarsenheterna skall undantas från den besparing om 2 % som har förutsatts vid anslagsberäkningen.

Motion 1554 (fp. s, m, c) tar sikte på följderna av besparingsåtgärderna för verksamheten vid försvarsenheten hos länsstyrelsen i Hallands län. Motionärerna uppger att ifrågakvarande försvarsenhet liksom motsvarande enheter

i andra län dit kärnkraftverk har lokaliserats måste göra mycket betydande insatser för att åstadkomma en tillfredsställande beredskap inför olyckor i kärnkraftverk. Det är därför enligt motionärerna inte rimligt att den förutskickade nedskärningen av försvarsenheternas resurser skall drabba länen likformigt. Sedan 1982 års försvarsbeslut fattats bör, anser motionärerna, beslutets konsekvenser för försvarsenheterna utvärderas. I denna utvärdering bör personalresurserna avvägas med hänsyn till att fyra län har ansvaret för beredskapsplanläggning med avseende på kärnkraftolyckor.

I proposition 1981/82:102 (bil. 11 s. 13) återkommer kommunministern till frågan om besparingar inom länsstyrelsernas försvarsenheter. Ett bättre underlag i fråga om förutsättningarna att åstadkomma den i budgetpropositionen förordade minskningen om 8 milj. kr. har lett honom till uppfattningen att besparingen för budgetåret 1982/83 bör reduceras till hälften av den först övervägda, dvs. bestämmas till 4 milj. kr.

Försvarsutskottet vill inledningsvis erinra om att länsstyrelsernas totalförsvarsverksamhet i fred omfattar den egna krigsorganisationen, civilt försvar, kommunal beredskap, hälso- och sjukvård samt veterinärtjänst, psykologiskt försvar, säkerhet och bevakning, räddningstjänst och ekonomiskt försvar. Länsstyrelserna skall också se till att personal till krigsorganisationen rekryteras, utbildas och övas samt bevaka försvarsfrågorna i den regionala samhällsplaneringen.

Arbetet med länsstyrelsernas viktiga och mångskiftande försvarsuppgifter är huvudsakligen samlat till försvarsenheterna. Detta arbete bör ses som en naturlig del av länsstyrelsernas verksamhet (jfr FöU 1976/77:13 s. 126). Enheternas uppgifter och organisation behandlades av riksdagen i samband med 1977 års försvarsbeslut (prop. 1976/77:74, FöU 13, rskr 311). En förändrad organisation trädde i kraft den 1 juli 1978. Totalt sett har emellertid försvarsenheterna inte den personalbemanning som avsågs med riksdagsbeslutet. Enligt en rapport i september 1981 om försvarsenheternas verksamhet råder stor obalans mellan uppgifter och resurser.

Regeringen föreslår att anslaget Länsstyrelserna för nästa budgetår skall föras upp med 1 672,5 milj. kr. Härav avser ca 85 milj. kr. försvarsenheternas verksamhet. Besparingen inom försvarsenheterna föreslås numera uppgå till 4 milj. kr. av en besparing beträffande länsstyrelsernas verksamhet om totalt ca 13,4 milj. kr.

I proposition 1981/82:102 (bil. 11 s. 13) hänvisar kommunministern till en delvis ny syn på och inriktning av de civila delarna av totalförsvaret, som efter hand kommer att innebära minskade uppgifter för länsstyrelsernas försvarsenheter. Detta har främst att göra med att kommunerna föreslås få ansvaret för att leda civilt försvarsverksamheten på lokal nivå. Vidare räknar han med att det förslag han lämnar beträffande civilbefälhavarna och den därtill knutna översynen av planeringssystemet kommer att leda till en minskad arbetsbelastning på länsstyrelsernas försvarsenheter.

Även försvarsutskottet räknar med att de förändringar som återopas av kommunministern kommer att skapa utrymme för besparingar inom länsstyrelsernas försvarsenheter. Förändringarna är emellertid inte genomförda eller ens till alla delar beslutade. Än mindre kan några besparingar anses vara säkerställda. Under en övergångsperiod i samband med genomförandet kan på vissa områden rent av komma att ställas ökade krav på länsstyrelserna.

Mot denna bakgrund kan försvarsutskottet inte tillstyrka att riksdagen för nästa budgetår räknar med en besparing om 4 milj. kr. inom länsstyrelsernas försvarsenheter. Utskottet föreslår att denna besparing slås ut på länsstyrelsernas verksamheter så att försvarsenheterna liksom övriga enheter – utöver den generella minskningen med 2 % – endast berörs marginellt av ifrågavarande besparing.

Försvarsutskottet förutsätter att länsstyrelserna själva får stort inflytande över hur besparingar skall genomföras med hänsyn till länets förutsättningar och arbetsläget hos myndigheten. Det är självfallet viktigt att regeringen och länsstyrelserna är uppmärksamma på behovet av resurser för särskild beredskap inom regioner med kärnkraftverk.

Eftersom ånslagsberäkningen beträffande anslaget Länsstyrelserna till huvuddelen behandlas av civilutskottet har försvarsutskottet beslutat att till civilutskottet överlämna regeringens förslag i proposition 1981/82:102 (bil. 11 s. 18) om anslag till länsstyrelserna.

Stockholm den 1 april 1982

På försvarsutskottets vägnar
PER PETERSSON

Närvarande: Per Petersson (m), Eric Holmqvist (s), Gunnar Björk i Gävle (c), Gudrun Sundström (s), Hans Lindblad (fp), Roland Brännström (s), Gunnar Oskarson (m), Ulla Ekelund (c), Evert Hedberg (s), Göthe Knutson (m), Karl-Erik Svartberg (s), Anders Gernandt (c), Holger Bergman (s), Eric Hägelmark (fp) och Ralf Lindström (s).

Avvikande mening

av Gunnar Björk (c), Hans Lindblad (fp), Ulla Ekelund (c), Anders Gernandt (c) och Eric Hägelmark (fp) som anser att den del av utskottets yttrande som på s. 3 börjar "Även försvarsutskottet" och slutar "ifrågavarande besparing" bort ha följande lydelse:

Även försvarsutskottet räknar med att de förändringar som återopas av kommunministern kommer att skapa utrymme för besparingar inom

länsstyrelsernas försvarsenheter. Genom målmedvetna insatser av de centrala försvarsmyndigheter som har att lämna verksamhetsunderlag till länsstyrelserna bör en besparing kunna ske redan nästa budgetår.

Försvarsenheterna svarar för en viktig del av länsstyrelsernas verksamhet, bl. a. i samband med övergången till kommunanknutet civilförsvar. Den avsedda besparingen kan komma att orsaka problem för denna verksamhet. Försvarsutskottet anser sig emellertid inte ha underlag eller anledning att föreslå att besparingen delvis skall drabba verksamhet vid andra enheter hos länsstyrelserna, t. ex. taxeringsenheter eller naturvårdsenheter. En sådan avvägning bör lämpligen göras av civilutskottet.

